

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 597/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. P., trvale bytom P., prechodne bytom L., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., N., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 4/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2012 doručená sťažnosť J. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Liptovský

Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 4/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení odporcu účastníkom konania o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ktoré začalo pred okresným súdom 2. januára 2012. Sťažovateľ uvádza, že vo veci sa uskutočnili už tri pojednávania, avšak dosiaľ v ňom nebolo vydané žiadne meritórne rozhodnutie, a konanie teda nie je právoplatne skončené. Sťažovateľ uvádza, že listom zo 4. októbra 2012 adresovaným predsedníčke okresného súdu sa sťažoval na prietahy v predmetnom konaní sťažnosťou podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), avšak táto bola predsedníčkou okresného súdu vyhodnotená ako nedôvodná.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že v konaní okresného súdu nejde o zložitú vec, pretože ide o konanie o určenie neplatnosti právneho úkonu, ku ktorému podľa jeho názoru existuje rozsiahla judikatúra. Sťažovateľ sa za dĺžku konania necíti zodpovedný, pretože ju mala zaviniť navrhovateľka tým, že okresnému súdu podala nesprávne vypracovanú žalobu, ktorej petit nebol v súlade so stavom katastra nehnuteľností. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ poukazuje na judikatúru ústavného súdu vzťahujúcu sa na posudzovanie zbytočných prietahov v súdnych konaniach, ako aj na ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov týkajúce sa procesného postupu všeobecných súdov. Podľa názoru sťažovateľa mal okresný súd už na prvom pojednávaní konanom 14. júna 2012 žalobu zamietnuť bez vykonávania ďalšieho dokazovania.

Na základe uvedeného sťažovateľ od ústavného súdu žiada vydať takéto rozhodnutie:

„Základné právo sťažovateľa J. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 4/2012 porušené bolo.

Okresnému súdu Liptovský Mikuláš sa prikazuje, aby v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 10 C 4/2012 konal bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi... sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Liptovský Mikuláš povinný zaplatiť sťažovateľovi... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi... sa priznávajú trovy tohto konania v sume 269,58 EUR, ktoré je Okresný súd Liptovský Mikuláš povinný zaplatiť ... na účet advokáta JUDr. J. V... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 63 zákona o súdoch sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Sťažnosti na predsedu súdu vybavuje predseda súdu vyššieho stupňa.

Podľa § 67 ods. 1 písm. a) zákona o súdoch ak je sťažovateľ toho názoru, že sťažnosť, ktorú podal na príslušnom orgáne súdu, nebola ním riadne vybavená, môže požiadať do 30 dní od doručenia odpovede, s ktorou nie je spokojný, predsedu krajského súdu o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu alebo podľa písm. b) tohto ustanovenia Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom krajského súdu...

Z okolností prípadu predovšetkým vyplýva, že sťažovateľ podal ústavnému súdu sťažnosť jeden a pol mesiaca po podaní sťažnosti predsedníčke okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch a niekoľko dní po doručení jej odpovede na jeho sťažnosť bez toho, aby (vzhľadom na nespokojnosť s vybavením jeho sťažnosti) požiadal predsedu krajského súdu o prešetrenie jej vybavenia.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti

inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základných práv v dôsledku zbytočných prietahov v konaní zapríčinených všeobecným súdom skúma, či sťažovateľ využil právne prostriedky, ktoré mu na ochranu jeho práv od 1. apríla 2005 poskytuje zákon o súdoch v ustanoveniach § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorej predmetom je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, že sťažovateľ preukáže, že účinne využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch, alebo že sa preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); [obdobne napr. III. ÚS 197/05, III. ÚS 13/06].

Vzhľadom na nespokojnosť sťažovateľa so závermi predsedníčky okresného súdu obsiahnutými v jej odpovedi z 2. novembra 2012 sťažovateľ nepreukázal využitie ďalšieho právneho prostriedku nápravy, ktorým je podanie žiadosti predsedovi krajského súdu o prešetrenie vybavenia sťažnosti podľa § 67 ods. 1 zákona o súdoch. Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu bola v danom prípade sťažnosť podaná ústavnému súdu predčasne, a to v čase, keď ešte bolo možné využiť ďalší právny prostriedok nápravy porušenia ním označeného základného práva. Preto je namieste považovať sťažovateľom predloženú sťažnosť podľa čl. 127 ústavy za neprípustnú podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde a bolo ju potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec už uvedeného ústavný súd konštatuje, že podľa sťažovateľom tvrdených skutočností, ktoré v zásade potvrdzuje aj odpoveď predsedníčky okresného súdu na sťažnosť podanú sťažovateľom podľa § 62 zákona o súdoch, možno dospieť aj k záveru o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti. V tomto smere považuje ústavný súd za podstatné, že v konaní, ktoré od podania žaloby trvá približne 11 mesiacov a od zaplatenia súdneho poplatku 7 mesiacov, nariadil okresný súd celkovo 4 termíny pojednávania, z ktorých 2 termíny boli odročené so súhlasom účastníkov konania vzhľadom na to, že spoločne prezentovali vôľu vysporiadať vec mimosúdne. Ako z odpovede predsedníčky okresného

súdu adresovanej sťažovateľovi z 2. novembra 2012 vyplýva, na pojednávaní vykonanom 4. októbra 2012 zákonná sudkyňa otvorila pojednávanie, vykonala dokazovanie, rozhodla o pripustení zmeny návrhu a odročila vec pre účely ďalšieho dokazovania. Uvedené skutočnosti nesvedčia o nečinnosti okresného súdu, resp. jeho neefektívnej činnosti, ktoré by signalizovali porušovanie základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov v intenzite dosahujúcej mieru ústavnej relevancie.

Ústavný súd však pripomína, že prípadne dlhšie obdobie nečinnosti okresného súdu alebo iné jeho konanie (neefektívny, nesústreďený postup súdu), ktoré by boli v príčinnej súvislosti s porušovaním základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, by nemuseli byť prekážkou prípustnosti opätovného konania a rozhodovania vo veci samej podľa § 24 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2012